

RISCURI DE ATAC ASUPRA SISTEMELOR INFORMAȚIONALE

Autor: Sinelnicov V.

Conducător științific: Maței V. I. superior

Universitatea Tehnică a Moldovei

***Abstract:** Informatizarea grabnică a societății a ajuns la nivel global și utilizarea informaticii în rezolvarea problemelor, prin procedee care fac disponibile informațiile este din ce în ce mai solicitată în toate sferile societății. Noua civilizație informatică se bazează pe disponibilitatea și accesibilitatea informației. Informația a devenit o proprietate vitală, cu o valoare strategică: dacă nu este protejată, poate fi cucerită sau distrusă. Este o axiomă faptul că societatea informației bazată pe cunoaștere are un impact profund asupra sistemului economic, social, politic și juridic. În mai puțin de o generație, revoluția informațională și introducerea calculatoarelor în virtual fiecare aspect al societății a schimbat lumea.*

***Cuvinte cheie:** Informație, securitate, risc, atac electronic, sistem informațional, hacker.*

Societatea informațională este societatea în care producerea și consumul de informație este cel mai important tip de activitate, informația este recunoscută drept resursă principală, tehnologiile informației și comunicațiilor sunt tehnologii de bază, iar mediul informațional, împreună cu cel social și cel ecologic – un mediu de existență a omului.

În mai puțin de o generație, introducerea calculatoarelor și respectiv dezvoltarea lor rapidă a schimbat în mare parte modalitățile de circulație a informațiilor. De asemenea ușurarea accesului la informații oferă utilizatorilor un control operațional sporit ceea ce reduce cu mult timpul de prelucrare a datelor necesare.

Analog, odată cu dezvoltarea tehnologiilor și facilitarea accesului la informație, se ivesc diverse aspecte negative în domeniul informaticii, apar noi tipuri de infracțiuni; de exemplu crearea și distribuirea virușilor informatici. La fel infracțiunile tradiționale precum furtul, fraudă, falsul pot fi comise prin intermediul ultimelor tehnologii.

Răspândirea relativ rapidă a calculatoarelor din ce în ce mai performante și disponibile la prețuri din ce în ce mai accesibile; de asemenea și dezvoltarea rețelei mondiale de internet oferă eventualilor atacatori posibilitatea să acționeze negativ realizând atacuri rapide care pot avea consecințe destul de serioase, iar probabilitatea de detectare a infractorilor electronici este mică. Atacurile cibernetice pot avea urmări la nivel personal, organizațional sau chiar și politic.

Introducerea calculatorului în mersul majorităților activități moderne este esențial pentru a asigura buna manevră a respectivelor activități, și de aceea securizarea calculatoarelor este un factor foarte important care trebuie neapărat de menținut în continuu la un nivel înalt.

Factori care pot fi considerați că au crescut riscurile de atac:

- Globalizarea crescândă;
- Dificultățile de securizare inerente;
- Disponibilitatea de informații privind penetrarea fără autorizație a sistemelor de informații;
- Insuficienta conștientizare și educare a utilizatorilor sistemelor de informații, și atitudinile sau practicile care nu respectă procedurile de folosire;
- Reglementări legislative neclare și anumite dificultăți jurisdicționale.

Este evident că afectarea informațiilor va crea dificultăți persoanei sau organizației căreia ele aparțin; rezultă că materialele necesare efectuării unei activități au o anumită valoare.

Cei ce pot cauza probleme de securitate asupra sistemelor informaționale sunt:

- a) Angajații care au acces deplin la sistemul informațional și deci ei cunosc slăbiciunile sistemelor;
- b) Furnizorii sau Clienții. Motivele lor economice nu sunt în unele cazuri congruente cu cele ale organizației și, în unele situații, pot efectua anumite acțiuni care pot prezenta riscuri de securitate;
- c) Consultanții ori Personalul de întreținere al sistemului: Aceste persoane au adresa de acces la zonele sensibile ale sistemului informațional, ceea ce le permite efectuarea unor operațiuni cu mare diversitate;

d) Crackerii/Mercenarii informatici/Infracatorii profesioniști. Aceștia penetrează sistemele în mod intenționat și ilegal cu scopuri diferite.

e) Competitorii. Alte persoane sau organizații care au de câștigat de pe urma pierderilor organizației din urma atacurilor sistemului de informații.

f) Experții în spionaj. Aceste persoane sunt bine plătite, fiind specializate în obținerea anumitor informații (în mod ilegal) care va favoriza alte organizații. Acești experți sunt foarte rar detectați;

g) Accidentele/Dezastrele naturale. Acestea pot cauza pierderea unor informații importante sau indisponibilitatea acestora.

Atacatorii sistemelor informaționale pot avea diferite motivații cum ar fi:

- Motivația socială. Atacatorii din această categorie încearcă să obțină un sentiment de superioritate sau de control, de acceptare față de alți atacatori sau de integrare într-un anumit grup;
- Motivația tehnică. Atacatorii din această categorie încearcă să *învingă* sistemul, ca un fel de provocare intelectuală.
- Motivația politică. Atacatorii din această categorie încearcă să obțină atenția politică, pentru a promova o anumită cauză;
- Motivația financiară. Atacatorii din această categorie încearcă să obțină un câștig personal (cum ar fi, spre exemplu, spionii, mercenarii informatici, diverse organizații sau chiar persoanele care se ocupă cu distribuirea de informații confidențiale etc.).

Protecția calculatorului vostru împotriva virusurilor și hackerilor se poate face folosind câteva mijloace de apărare, cum ar fi firewall-ul, antivirusul, anti-spyware-ul, setarea corectă a browser-ului sau folosirea unor parole puternice.

Iată câteva măsuri pe care trebuie să le luați pentru a evita să deveniți o victimă a virusurilor, hackerilor sau a virusurilor spies (spioni).

Instalați un firewall

Hackerii acționează pe Internet la fel cum unii agenți de marketing apelează automat numere oarecare de telefon. Ei trimit apeluri pentru mii de calculatoare și așteaptă răspunsuri.

Firewall-ul împiedică calculatorul să răspundă. Unele computere au setat firewall-ul pe poziția "off". Asigurați-vă ca firewall-ul este configurat corect și actualizat periodic. Folosiți opțiunea online "Help" din calculatorul vostru pentru instrucțiuni.

Utilizați un software antivirus

Antivirusul scanează calculatorul și e-mail-urile voastre pentru găsirea virusurilor, apoi îi șterge. Țineți-l în continuu activ și folosiți automat opțiunea update a antivirusului, pentru a contracara ultimele vulnerabilități de securitate. Setăți-l pentru a verifica zilnic existența virusurilor.

Evitați spyware

Unii virusi spyware înregistrează fiecare tastă pe care o apeși, inclusiv parole și informații financiare. Semne prin care calculatorul vostru poate fi infectat: o serie brusca de ferestre pop-up, performanța scăzută a calculatorului și deschiderea nedorită a unor site-uri pe care voi nu le accesați.

Protecția spyware este inclusă în anumite software-uri antivirus sau pot fi achiziționate separat programe anti-spyware. Pentru a evita aceasta: descărcați software gratuit numai după site-urile de încredere. Nu dați click pe linkurile cu ferestre pop-up sau pe spamurile primite pe e-mail.

Setați-vă browser-ul

Puneți setările de securitate ale browser-ului pe opțiunea "Medium-high" sau "High". Pentru asta duceți-vă în secțiunea "Tools" a browser-ului vostru, apoi intrați de opțiunea "Internet options". În "Security" setați opțiunile medium sau high. Actualizați-vă sistemul și browser-ul în mod regulat, profitând de actualizările de securitate automate.

Folosiți o parolă puternică

Alegeți parole care sunt greu de ghicit. Folosiți cel puțin opt caractere, cu o combinație de litere, numere și caractere speciale. Nu utilizați cuvinte ușor de găsit într-un dicționar.

Securizați-vă rețeaua wireless

Dacă utilizați o rețea wireless la domiciliu, alegeți un router cu criptare. Când folosiți o rețea publică

de Wi-Fi, evitați accesarea sau trimiterea de informații personale sensibile. Cumpărați o cartela de banda larga pentru telefonie mobilă și conectați-o la computer, laptop sau telefon și folosiți accesul la Internet.

Fii atent când faci sharing

Schimbul de fișiere digitale (muzică, filme, fotografii) vă poate expune la riscuri. S-ar putea descărca un virus sau un spyware, care va face calculatorul vulnerabil în fața hackerilor.

Faceți cumpărături on-line în siguranță

Verificați site-urile de cumpărături înainte de a introduce numărul cardului vostru sau alte informații personale. Citiți politica de confidențialitate a site-ului respectiv și uitați-vă dacă există opțiuni pentru schimbul de informații.

Tehnologiile de securitate a informației au mai multe componente și atribute care trebuie considerate când se analizează riscul potențial.

Acestea pot fi clasificate în trei mari categorii :

1) *Confidențialitatea* - protecția informațiilor în sistem astfel încât persoane neautorizate nu le pot accesa. Este vorba despre controlarea dreptului de a citi informațiile. Aproape fiecare organizație are informații care, dacă sunt divulgate sau furate, ar putea avea un impact semnificativ asupra avantajului competițional, valorii de piață sau a veniturilor. Adicional, o organizație poate fi făcută responsabilă pentru divulgarea de informații private. Aspecte cruciale ale confidențialității sunt identificarea și autentificarea utilizatorilor.

2) *Integritatea* - protecția informațiilor împotriva modificărilor intenționate sau accidentale neautorizate; condiția ca informația din sau produsă într-un mediu informatic reflectă sursa sau procesele pe care le reprezintă. Este vorba despre nevoia de a asigura ca informația și programele sunt modificate numai în maniera specificată și autorizată și ca datele prezentate sunt originale, nealterate sau șterse în tranzit. Ca și în cazul confidențialității, identificarea și autentificarea utilizatorilor sunt elemente cheie ale unei politici de integritate a informațiilor.

3) *Disponibilitatea* – se referă la asigurarea ca sistemele de calcul sunt accesibile utilizatorilor autorizați când și unde aceștia au nevoie și în forma necesară (condiția ca informația stocată electronic este unde trebuie să fie, când trebuie să fie acolo și în forma necesară).

Bibliografie:

1. <http://www.securitatea-informatica.ro/securitatea-informatica/riscurile-de-atac-asupra-securitatii-sistemelor-informationale/>
2. <http://www.ziare.com/internet-si-tehnologie/calculator/cele-mai-bune-metode-de-protectie-impotriva-virusilor-si-a-hackerilor-1078189>
3. http://ro.wikipedia.org/wiki/Societate_informationala
4. <http://www.egov.md/index.php/ro/centrul/newsletter/497-dezvoltarea-retelei-mondiale>
5. <https://docs.google.com/open?id=1L9MXSyCB7Ba23zDKrg6ftF0GCjeS5b46aH43kWIHxTuq7kI2I80-RKbvZ0Ep>